

NHÓM 4
MA TRẬN, BẢNG ĐẶC TẢ VÀ ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I
MÔN NGỮ VĂN – LỚP 10
MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I

TT	Kĩ năng	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao		
			TNK Q	TL	TNKQ	TL	TNK Q	TL	TNKQ	TL	
1	Đọc hiểu	Truyện ngắn/ Thơ/ Văn nghị luận.	4	0	3	1	0	1	0	1	60%
2	Viết	Viết được một bài văn nghị luận văn học.	0	1	0	1	0	1	0	1	40%
Tổng			20	10	15	25	0	20	0	10	100%
Tỉ lệ %			30%		40%		20%		10%		
Tỉ lệ chung			70%				30%				

NHÓM 4

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I

MÔN: NGỮ VĂN 10

Thời gian: 90 phút (không kể thời gian giao đề)

ĐỀ MINH HỌA

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản:

*Tuổi thơ chờ đầy cổ tích
Dòng sông lời mẹ ngọt ngào
Đưa con đi cùng đất nước
Chòng chành nhịp võng ca dao.*

*Con gặp trong lời mẹ hát
Cánh cò trắng, dải đồng xanh
Con yêu màu vàng hoa mướp
“Con gà cục tác lá chanh”.*

*Thời gian chạy qua tóc mẹ
Một màu trắng đến nôn nao
Lưng mẹ cứ còng dần xuống
Cho con ngày một thêm cao.*

*Mẹ ơi, trong lời mẹ hát
Có cả cuộc đời hiện ra
Lời ru chắp con đôi cánh
Lớn rồi con sẽ bay xa.*

*(Trong lời mẹ hát, tập thơ Ban mai xanh,
Trương Nam Hương, NXB Đồng Nai, 1994)*

Chọn đáp án đúng:

Câu 1. (0,5 điểm) Bài thơ trên được viết theo thể thơ:

- A. lục bát.
- B. lục ngôn.**
- C. thất ngôn.
- D. tự do.

Câu 2. (0,5 điểm) Số lượng từ láy xuất hiện trong văn bản trên:

- A. 01 từ.
- B. 02 từ.
- C. 03 từ.**
- D. 04 từ.

Câu 3. (0,5 điểm) Trong khổ thơ thứ hai, người con đã gặp *trong lời mẹ hát* những hình ảnh quen thuộc nào?

- A. Cánh cò trắng, dải đồng xanh.

B. Màu vàng hoa mướp, con gà cục tác lá chanh.

C. Cánh cò trắng, dải đồng xanh, màu vàng hoa mướp, con gà.

D. Dải đồng xanh, màu vàng hoa mướp, con gà cục tác lá chanh.

Câu 4. (0,5 điểm) Chỉ ra các biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ:

Thời gian chạy qua tóc mẹ

A. So sánh

B. Nói quá

C. Nhân hóa

D. Hoán dụ

Câu 5. (0,5 điểm) Nội dung chính của hai câu thơ sau:

Lưng mẹ cứ còng dần xuống

Cho con ngày một thêm cao

A. Sự thấu hiểu của người con về những vất vả của mẹ.

B. Tình yêu thương của người con đối với mẹ.

C. Lòng biết ơn của người con đối với mẹ

D. Tình thương của người mẹ đối với con.

Câu 6. (0,5 điểm) Lời thơ nào sau đây thể hiện rõ giá trị lời ru của mẹ?

A. *Thời gian chạy qua tóc mẹ/ Một màu trắng đến nôn nao*

B. *Lời ru chắp con đôi cánh/ Lớn rồi con sẽ bay xa*

C. *Tuổi thơ chờ đây cổ tích/ Dòng sông lời mẹ ngọt ngào*

D. *Con gặp trong lời mẹ hát/ Cánh cò trắng, dải đồng xanh*

Câu 7. (0,5 điểm) Từ cuộc đời trong hai câu thơ “Mẹ ơi, trong lời mẹ hát/ Có cả cuộc đời hiện ra” được hiểu là:

A. từ lúc con người sinh ra đến khi mất.

B. kỉ niệm vui buồn của mỗi người gắn với thời gian.

C. tất cả những gì tồn tại xung quanh chúng ta.

D. những vui, buồn, hạnh phúc, khổ đau,... trong đời sống của mỗi người.

Trả lời câu hỏi/thực hiện yêu cầu:

Câu 8. (1,0 điểm) Theo anh/ chị, lời ru của mẹ có ý nghĩa như thế nào đối với sự phát triển tâm hồn của người con?

Câu 9. (1,0 điểm) Hình ảnh người mẹ ở văn bản trên gợi cho anh/ chị những cảm xúc gì?

Câu 10. (0,5 điểm) Từ văn bản trên, viết đoạn văn (5 đến 7 dòng) trình bày thông điệp có ý nghĩa nhất với anh/ chị.

II. VIẾT (4,0 điểm)

Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của bài thơ *Trong lời mẹ hát* của Trương Nam Hương.

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Môn: Ngữ Văn lớp 10

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	B	0,5
	2	C (ngọt ngào, chòng chênh, nôn nao)	0,5
	3	C	0,5
	4	C	0,5
	5	A	0,5
	6	B	0,5
	7	D	0,5
	8	- Lời ru của mẹ rất quan trọng, có ý nghĩa sâu sắc đối với cuộc đời người con: Lời ru giúp con lớn khôn, trưởng thành; Lời ru chứa đựng những ước mơ, khát vọng của mẹ và gửi gắm đến con;... Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời đúng 2 ý: 0,75 điểm. - Học sinh trả lời đúng 1 ý: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lí.	1,0
	9	- Hình ảnh người mẹ gợi lên nhiều cảm xúc trong lòng người đọc: + Xúc động trước tình yêu thương và sự hi sinh của mẹ; + Xót xa khi nhìn thấy mẹ già đi theo năm tháng; + Trân quý, cảm phục sự hi sinh một đời của mẹ cho con; + ... Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời đúng 2 ý: 0,75 điểm. - Học sinh trả lời đúng 1 ý: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lí.	1,0
	10	- Gợi ý các thông điệp gửi gắm từ văn bản: + Hãy luôn biết trân quý tình mẫu tử thiêng liêng/ trân quý tình cảm gia đình	0,5

	+ Luôn biết ơn công ơn dưỡng dục của mẹ cha + Hãy phát huy những khúc hát ru để nuôi dưỡng tinh thần trẻ thơ... - Lí giải: Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời bằng một đoạn văn (5 đến 7 dòng) có tương đương 01 ý trong các thông điệp, có lí giải: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lí.	
II	VIẾT	4,0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Mở bài nêu được vấn đề nghị luận, thân bài triển khai được vấn đề nghị luận, kết bài khái quát được vấn đề nghị luận.	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: nội dung và nghệ thuật của bài thơ Trong lời mẹ hát của Trương Nam Hương. Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,25 điểm. - Học sinh xác định chưa đúng vấn đề cần nghị luận: 0,0 điểm.	0,5
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới những vấn đề sau:	2,0
	- Giới thiệu ngắn gọn về tác giả Trương Nam Hương và tác phẩm <i>Trong lời mẹ hát</i>. - Phân tích nội dung và nghệ thuật của tác phẩm: + Nội dung: • Tình mẫu tử thiêng liêng; công lao, sự hi sinh to lớn của mẹ trong việc dưỡng dục, nuôi nấng con cái trưởng thành. • Lòng biết ơn sâu sắc của người con đối với sự hi sinh của mẹ. + Nghệ thuật: làm rõ những đặc trưng của thơ trữ tình: • Hình ảnh thơ, ngôn ngữ thơ: giản dị, gần gũi. • Phối hợp linh hoạt thanh điệu tạo tính nhạc cho bài thơ. • Kết hợp nhiều biện pháp tu từ: đối lập, nhân hoá,... - Đánh giá khái quát: + Khẳng định giá trị của bài thơ và thành công của tác giả. + Liên hệ mở rộng. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 1,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,75 điểm. .	

		<i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,5
		<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
I + II			10